PLANUTKAST

Stormossen detaljplan

Ändring av detaljplan vid Westenergy

Planläggningsavdelningen Utkast 14.12.2022

Detaljplanen godkänd av kommunfullmäktige xx.xx.xxxx § xx

KORSHOLMS KOMMUN
MUSTASAAREN KUNTA

Korsholms kommun
Planläggningsavdelningen
Centrumvägen 4
65610 KORSHOLM

Planbeskrivningen uppgjord av
Planläggningsingenjör Martina Bäckman
12/2022

Innehållsförteckning

1. BAS- OCH IDENTIFIKATIONSUPPGIFTER 1
1.1 Detaljplanens grunduppgifter och namn 1
1.2 Planområdets läge 1
1.3 Planens syfte 1
1.4 Beskrivningens innehållsförteckning 2
1.5 Förteckning över bilagor till beskrivningen 2
1.6 Bakgrundsutredningar och källmaterial 2
2. SAMMANDRAG 2
2.1 Olika skeden i planprocessen 2
2.2 Detaljplanen 3
2.3 Genomförandet av detaljplanen 3
2.4 Detaljplanens rättsverkningar 4
3. UTGÅNGSPUNKTER 4
3.1 Utredning om förhållandena i planeringsområdet 4
3.1.1 Allmän beskrivning av området 4
3.1.2 Naturmiljö 5
3.1.3 Den byggda miljön 6
3.1.4 Den byggda kulturmiljön och fornminnen 7
3.1.5 Rekreation 7
3.1.6 Trafik 7
3.1.7 Teknisk försörjning 9
3.1.8 Markägoförhållanden 10
3.2 Planeringssituationen 10
3.2.1 Planer, beslut och utredningar som berör planområdet 10
4. OLIKA SKEDEN I PLANERINGEN AV DETALJPLANEN 14
4.1 Behovet av detaljplaneringen 14
4.2 Deltagande och samarbete 15
4.2.1 Intressenter 15
4.2.2 Anhängiggörande 16
4.2.3 Deltagande i planeringsprocessen och växelverkan 16
4.2.4 Myndighetssamarbete 17
4.3 Mål för detaljplanen 18
5. REDOGÖRELSE FÖR DETALJPLANEN 18
5.1 Planens struktur 18
5.2 Uppnåendet av målen för miljöns kvalitet 18
5.3.1 Kvartersområden 19
5.3.2 Övriga områden 20
5.4 Planens konsekvenser 21
5.4.1 Konsekvenser för mark och berggrund samt potentiella sura sulfatjordar 22
5.4.2 Konsekvenser för grundvatten 22
5.4.3 Konsekvenser för ytvatten 23
5.4.4 Konsekvenser för vattenförbrukningen 24
5.4.5 Konsekvenser för avloppsvatten 24
5.4.6 Konsekvenser för Natura-2000 området 24
5.4.7 Konsekvenser förskyddsområden och hotade arter 25
5.4.8 Konsekvenser för landskapet 25
5.4.9 Samhällsekonomiska konsekvenser 26
5.4.10 Sociala konsekvenser och konsekvenser för den bebyggda miljön 26
5.4.11 Kulturella konsekvenser 27
5.4.12 Konsekvenser för klimatet och luftkvaliteten 27
5.4.13 Konsekvenser för trafiken 29
5.4.14 Konsekvenser för markanvändningen samt riskbedömning 29
5.5 Planbeteckningar och planbestämmelser 30
5.6 Namn 30
6. GENOMFÖRANDET AV DETALJPLANEN 30
6.1 Uppföljning av genomförandet 30

1. BAS- OCH IDENTIFIKATIONSUPPGIFTER

1.1 Detaljplanens grunduppgifter och namn

Kommun:	Korsholm
Kommundel:	Stormossen 172
Fastigheter	Energi 5:86, del av Malmskog 5:62, del av Ahlskog 1:345 och Elstation 5:85.
Planens namn:	Stormossen detaljplan, ändring av detaljplan vid Westenergy
Planens skala:	1: 2 000
Plankod:	499-1036/21

1.2 Planområdets läge

Planområdet ligger fågelvägen ca 4,5 km ost-nordost om Korsholms kommuncentrum. Ändringen av detaljplanen utgör en del av Stormossens område, som är beläget vid Westenergys avfallsförbränningsstation.

Bild 1. Planområdets läge.

1.3 Planens syfte

Den ursprungliga målsättningen med detaljplanändringen har varit att undersöka möjligheterna till att höja exploateringstalet för kvartersområde för avfallshantering (EJ-2), enligt den anhållan som Westenergy har lämnat in till kommunen i april 2021.

I anhållan önskar Westenergy att exploateringstalet för området ska höjas från nuvarande e=0,01 till e=0,60. Kvartersområde för anläggningar som betjänar samhällsteknisk försörjning (ET-1) där avfallsförbränningsanläggningen är belägen har i dagsläget ett exploateringstal om e=0,60. Sökande framhåller att en höjning av exploateringstalet är viktigt för deras verksamhet, så att Westenergy ska kunna

förverkliga sina planer för byggande och andra åtgärder för avfallshantering, samt effektivera mellanlagring och slutdeponi inom området.

Under våren 2022 har behovet av en översyn av detaljplanens målsättningar och områdesbeteckningar aktualiserats. Detta till följd av att Westenergy har planer på att utveckla sin verksamhet, genom att bygga en anläggning för framställning av syntetisk metan. Den nuvarande planbeteckningen kvartersområde för anläggningar som betjänar samhällsteknisk försörjning (ET-1) omfattar inte den nya inplanerade verksamheten, och en ny lämpligare planbeteckning bör hittas. Den nya inplanerade verksamheten förutsätter också ett miljökonsekvens-bedömningsförfarande, miljötillstånd samt kemikaliesäkerhetstillstånd.

1.4 Beskrivningens innehållsförteckning

Detaljplanen består av kartan, planbestämmelserna samt planbeskrivningen. I planbeskrivningen presenteras utgångsuppgifter om planområdet samt uppställda mål och motiveringar till detaljplanen.

1.5 Förteckning över bilagor till beskrivningen

1. Program för deltagande och bedömning
2. Uppföljningsblankett

1.6 Bakgrundsutredningar och källmaterial

- Smedsby delgeneralplan, 1.9.2016 § 60.
- Naturinventering Fågelberget-Stormossen 2020.
- Komplettering till naturinventering 2021, fladdermus.
- Westenergy Oy Ab:n jätteenpolttolaitos, perustilaselvitysraportti 24.2.2020.
- Ledningskartor.
- Lintuvuoren yrityskeskuksen ja Stormossenin jätteenkäsittelyalueen hulevesihallintasuunnitelma, 10.1.2014.
- Fornlämningar som fredats med stöd av fornminneslagen, Koppargruvan. Museiverket, https://www.kyppi.fi/to.aspx?id=112.1000003487

2. SAMMANDRAG

2.1 Olika skeden i planprocessen

12.5.2021 § 104	Samhällsbyggnadsnämnden beslöt att utreda förutsättningarna för en ändring av detaljplanen.
17-30.8.2021	Ett program för deltagande och bedömning hölls framlagt.
5.5.2022 § 16	Framtids- och utvecklingssektionen godkände nya målsättningar för områdets detaljplanändring.

1.6.2022 § 93	Samhällsbyggnadsutskottet beslöt att lägga fram ett program för deltagande och bedömning.
7.6-6.7.2022	Program för deltagande och bedömning hölls framlagt.
xx.xx.2022 § xx	Samhällsbyggnadsutskottet beslöt att lägga fram ett utkast till detaljplan för hörande i beredningsskedet.
xx-xx.xx.xxxx	Ett utkast till detaljplan hölls framlagt i beredningsskedet.
xx.xx.xxxx § xx	Samhällsbyggnadsutskottet beslöt att lägga ett förslag till detaljplan till offentligt påseende.
xx-xx.xx.xxxx	Ett planförslag hölls framlagt till offentligt påseende.
xx.xx.xxxx § xx	Samhällsbyggnadsutskottet godkände detaljplanen.
xx.xx.xxxx § xx	Kommunstyrelsen godkände detaljplanen.
xx.xx.xxxx § xx	Kommunfullmäktige godkände detaljplanen.

2.2 Detaljplanen

På Stormossen området finns en detaljplan som täcker ett ca 130 ha stort område. Den aktuella planändringen sker på ett ca 25 ha stort område, och berör således enbart ett mindre delområde av helheten. Om det under planprocessen framkommer betydande konsekvenser för närliggande områden så kan planområdets avgränsning ses över, och utvidgas vid behov.

Planområdet är beläget invid Westenergy Oy Ab:s anläggning. Planområdets avgränsning omfattar mark som ägs av Stormossen, Westenergy och Vasa Elnät.

Genom detaljplanändringen undersöks förutsättningarna för att ändra områdesbeteckningen på en del av det område som ägs av Westenergy, samt att höja byggrätten på en del av Westenergys område. Vid behov kan också göras övriga, mindre justeringar inom området.

2.3 Genomförandet av detaljplanen

Förverkligandet av planändringen sker genom Westenergy. Inplanerade verksamheter på området styrs enligt ett pågående miljökonsekvensbedömnings-förfarande, genom särskilda planer för förverkligandet och övriga tillstånd.

Inom planområdets avgränsning finns en fornlämning, Koppargruvan, som är fredad med stöd av fornminneslagen. Fornlämningen ska beaktas vid förverkligandet av detaljplanen, såtillvida fornlämningen är anvisad med skyddsbeteckning (sm) i den slutliga detaljplanen för området.

Ett avtal om detaljplanering har ingåtts mellan Korsholms kommun och Westenergy den 1.6.2022. Innan detaljplanen godkänns i kommunfullmäktige ska också ett markanvändningsavtal ingås mellan Westenergy och Korsholms kommun.

2.4 Detaljplanens rättsverkningar

En byggnad får inte uppföras i strid med detaljplanen (bygginskränkning). Beträffande andra åtgärder som förändrar miljön ska detaljplanen beaktas på det sätt som bestäms enligt följande:

På detaljplanområdet får inte placeras sådana funktioner som medför olägenheter för den användning av andra områden som anvisats i detaljplanen. På ett detaljplanområde får inte heller placeras funktioner som strider mot detaljplanebestämmelser som avser att förhindra eller begränsa miljökonsekvenser som är skadliga eller förorsakar störningar.

3. UTGÅNGSPUNKTER

3.1 Utredning om förhållandena i planeringsområdet

3.1.1 Allmän beskrivning av området

Planändring berör ett område i sydligaste delen Stormossens avfallshanteringsområde. Planområdet omfattar område kring Westenergys avfallsförbränningsanläggning. På en del av området som används som mellanlagringsområde har det under 2021 uppförts en ca 4200 m^2 stor hall, som betjänar verksamheten.

Till området har också byggts en ny väg från Fågelbergets företagsområde, som en förlängning av Fågelbergsvägen, och ända fram till Westenergys område. Fågelbergsvägens förlängning är förverkligad på markområde som ägs av Vasa stad.

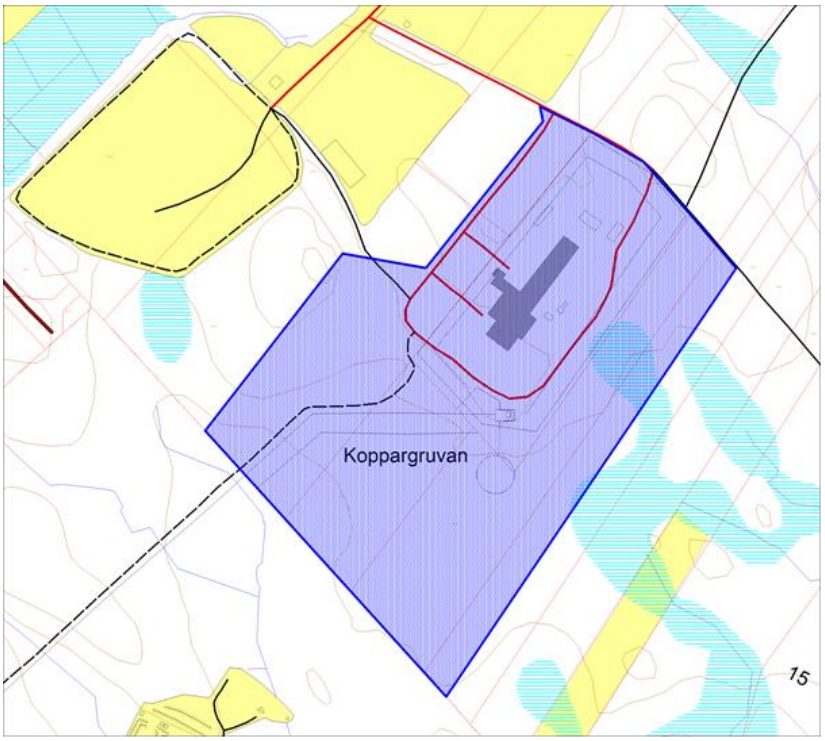

Bild 2. Detaljplanens preliminära avgränsning.

3.1.2 Naturmiljö

En naturinventering över området har gjorts sommaren 2020 av Pesca Mare/ Carina Rönn. Av inventeringen framgår att områdets skogstyp i huvudsak är frisk moskog, men att det även förekommer ett område med torr moskog. Skogen består av talldominerad ekonomiskog med inslag av gran och lövträd eller ung granplanterad ekonomiskog. Kring Koppargruvan växer ett litet parti halvgammal granskog. Inom området finns också ett litet blötare, dikat område.

Inom inventeringsområdet finns inga skyddade naturtyper enligt naturvårdslagen, skogslagen eller vattenlagen. Inom området har inte påträffats lämpliga livsmiljöer för åkergroda, och det har inte heller påträffats spår av fladdermus eller flygekorre.

I inventering av fågelbeståndet har det inte påträffats några fågelarter som hör till EU:s fågeldirektiv, som ingår i den nationella hotklassificeringen eller som omfattas av naturvårdslagen eller –förordningen.

I naturinventeringen har också granskats om det finns möjlighet för flygekorren att förflytta sig mellan Stormossen området och M-området intill kvarter 29 på Fågelberget (där det tidigare har konstaterats förekomst av flygekorre). Området mellan Stormossen och M-området består av kalytor eller tallplantering av varierad ålder. Mellan områdena finns en bred högspänningslinje från Westenergy. Linjegatan är utan träd och dessutom saknas högre träd längs dess kanter, vilken gör den till ett svårt hinder för flygekorren att ta sig över. I och med detta har inventeraren bedömt att det inte finns någon realistisk spridningsmöjlighet för flygekorren mellan Stormossen området och M-området.

En kompletterande naturinventering, omfattandes fladdermus har gjorts under sommaren 2021. Enligt den gällande detaljplanens bestämmelser så bör en fladdermusutredning göras på EJ- och ET-kvartersområdena ifall det på området sker förändringar i områdets naturmiljö eller om det på området placeras funktioner som kan påverka fladdermusens livsmiljö. Denna planbestämmelse grundar sig i den ursprungliga detaljplanen som uppgjordes för Stormossen området, i vilken inte ingick någon inventering av fladdermus. Som en kompromisslösning i den detaljplanens slutskede så lades planbestämmelsen gällande inventering av fladdermus till detaljplanen.

Enligt preliminära uppgifter från myndigheter finns det i planområdets närhet ett revir för en skyddad art. Detta utreds närmare i MKB-processens konsekvensbedömning.

Öster om planområdet finns det ca 39 ha stora området Vedahugget (FI0800097), som hör till nätverket Natura 2000. Avståndet från planläggningsområdets nordöstra hörn till Natura-2000 området är ca 130 meter. I den södra delen av Natura-2000 området så utgör ca 3,0 ha också ett naturskyddsområde – Vedahugget (YSA201872).

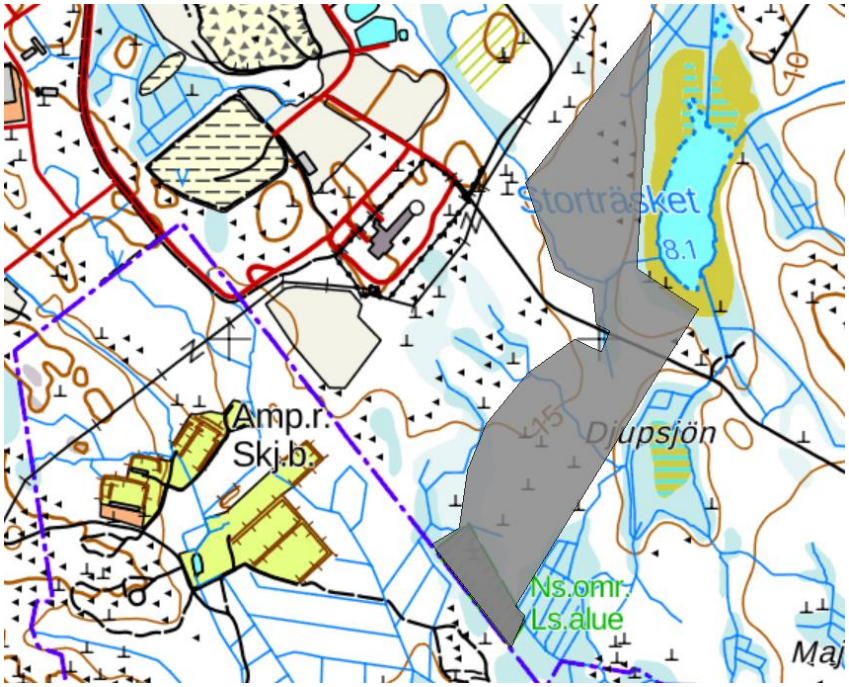

Bild 3. Vedahugget Natura-2000 område samt naturskyddsområde.

Inom planområdet finns inga grundvattenområden som är viktiga för vattenförsörjningen. Närmaste grundvattenområde ligger i Smedsby, cirka 1,5 km väster om planområdets avgränsning. Planområdet står inte i strömningsförbindelse med grundvattenområdet.

Ca 2,5 km nordväst om planområdet är Karperöfjärden belägen. I Karperöfjärden finn tre områden som hör till det nationella skyddsprogrammet för fågelvatten (YSA 204564). Därtill finns det två mindre naturskyddsområden invid Karperöfjärdens strand (YSA 230669 och YSA 206240).

3.1.3 Den byggda miljön

Inom planområdets avgränsning finns Westenergys avfallsförbränningsanläggning. Vid avfallsförbränningsanläggningen produceras energi för produktion av el och fjärrvärme. Därtill finns också en större hallbyggnad inom detaljplanområdet.

Planområdet utgör en del av Stormossens avfallshanteringsanläggning. I närområdet finns Fågelbergets företagscenter och söder om planområdet finns Stenträskets sportskyttecenter samt ett övningsområde som används av räddningsverket.

Avståndet till närmaste egnahemsområde är cirka 1,6 kilometer, och avståndet till närmsta fritidsbostad är ca 0,9 km. På en del av Fågelbergets detaljplanområde är det också tillåtet att bo inom vissa kvartersområden.

Bild 4. Westenergy Oy Ab:s avfallsförbränningsanläggning, maj 2022.

3.1.4 Den byggda kulturmiljön och fornminnen

På området finns en fast fornlämning, Koppargruvan (1000003487), som är fredad med stöd av fornminneslagen. Platsen för gruvan utgör en ovalformad sänka, där fogden i Korsholms län Hans Ingesson idkat gruvdrift åren 1560–1563. Stenarna i den mossbevuxna gropen är kantiga och splittrade. Försök har gjorts att utvinna malm ur stenarna genom att bränna dem. Ingen kopparmalm utvanns från gruvan och Hans Ingesson avrättades för missbruk av kronomedel.

I samband med att program för deltagande och bedömning var framlagt till påseende sommaren 2022 så gav Österbottens museum ett utlåtande där de konstaterar att Westenergy har, om de så önskar, möjlighet att inleda diskussioner med museiverket om ett tillstånd för att rubba fogde Ingessons gruvgrop. Detta har sin utgångspunkt i områdets tillgänglighet, eftersom fornminnet inte längre är tillgängligt för allmänheten, utan finns inom inhägnat område. Läget för fornlämningen framkommer med en röd punkt från bild 5.

3.1.5 Rekreation

Ekonomiskogarna kring planområdet används för allmän rekreation. Molnträskets friluftsområde finns ca 2 km söder om avfallshanteringsområdet.

3.1.6 Trafik

Förbindelse till riksväg 8 sker via en planskild korsning med anslutning till Korsholmsvägen, Fågelbergsvägen och Södra Fulmossvägen.

I dagsläget sker förbindelsen till Stormossens avfallshanteringsområde via Södra Fulmossvägen men ytterligare en förbindelse till området har byggts via Fågelbergsvägen, och tagits i bruk sommaren 2022. Den nya infarten, vid vilken

också finns en vågstation, ska betjäna både Stormossens och Westenergys verksamheter.

Trafiken inom hela Stormossenområdet sker via interna körvägar. För de fastigheter som finns inom detaljplanområdet finns flera vägservitut antecknade i fastighetsregistret, vilka har beaktats i den gällande detaljplanen.

Närmaste led för gång- och cykeltrafik finns längs Fågelbergsvägen.

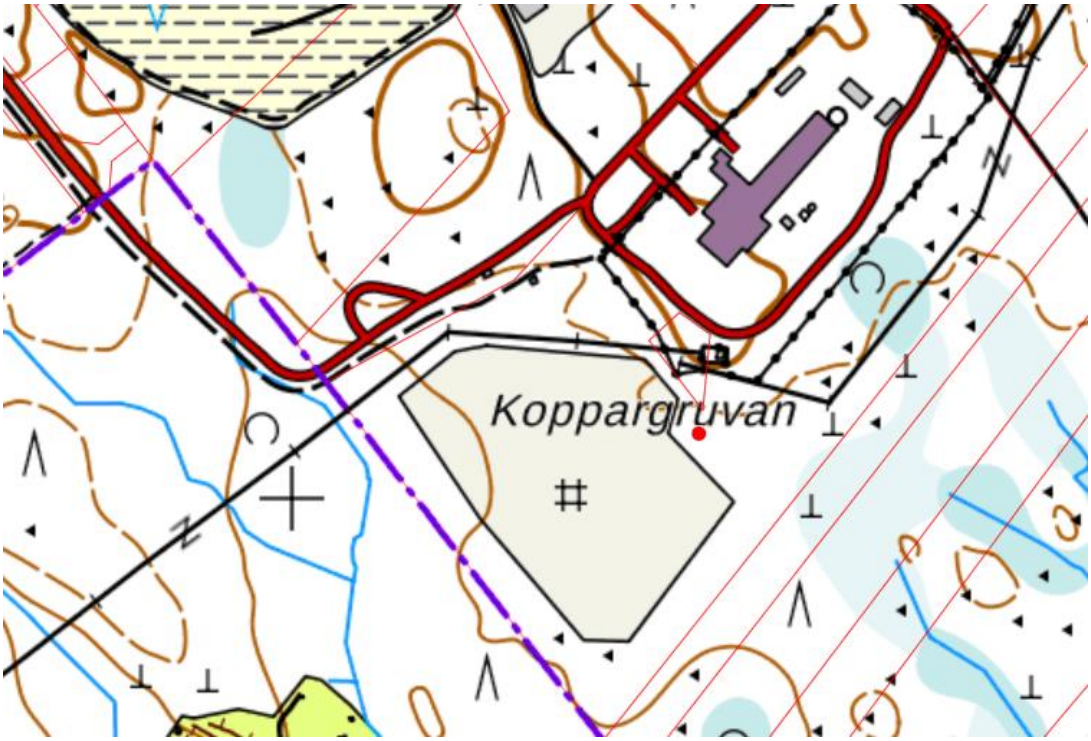

Bild 5. Fornlämningen Koppargruvan.

Bild 6. Skylt vid fornlämningen, som en privat markägare satt upp 1985.

3.1.7 Teknisk försörjning

Till Stormossen området finns kommunal vatten- och avloppsledning men inom området sköts vatten- och avloppsledningsnätet internt. Ledningslinjerna finns huvudsakligen i anslutning till områdets interna körvägar. Avloppsvatten, som i huvudsak uppstår vid Stormossens biogasanläggning, renas i ett av områdets två reningsverk, tills dess sammansättning är jämförbart med normalt avloppsvatten. När avloppsvattnet är renat så går det via avloppsledningar vidare till Påttska reningsverket. Avloppsvatten som är jämförbart med normalt avloppsvatten går direkt, utan reningsprocess, via avloppsledningar till Påttska reningsverket.

Dagvattenhanteringen sker inom avfallshanteringsområdet. Dagvatten från mellanlagringsområdet (EJ-2) inom detaljplanens avgränsning leds till en utjämningsbassäng, som finns anlagd på mellanlagringsområdet. Från utjämningsbassängen pumpas dagvattnet vidare till Stormossens behandlingsanläggning. Det renade vattnet leds därefter till Stormossen utfallet. Dagvattnet från avfallsförbränningsanläggningen (ET-1) leds i dagsläget till en utjämningsbassäng, som är belägen norr om avfallsförbränningsanläggningen, och därifrån vidare till Stormossens behandlingsanläggning, därifrån det leds vidare till Stormossenutfallet.

Bild 7. Bilden åskådliggör Stormossens reningsanläggning samt utloppet till Stormossen utfallet.

Från Westernergys förbränningsanläggning går en fjärrvärmelinje mot Vasa stad. Energiproduktionen sker i samarbete med Vasa Elektriska.

Planområdet berörs av flera 110 kV:s kraftledningar. En befintlig ledning sträcker sig från området mot Korsnäståget. Därtill har en ny kraftledning förverkligats under de senaste åren mot Kvevlax och en ny kraftledning mot Gerby kommer att förverkligas inom en snar framtid.

3.1.8 Markägoförhållanden

Området som berörs av detaljplanen ägs av Ab Stormossen Oy, Westenergy Oy Ab och Vasa Elnät Ab.

3.2 Planeringssituationen

3.2.1 Planer, beslut och utredningar som berör planområdet

Riksomfattande mål för områdesanvändningen

Statsrådets beslut om revidering av de riksomfattande målen för områdesanvändningen trädde i kraft 1.4.2018. Med hjälp av målen för områdesanvändningen vill man minska utsläppen från samhällena och trafiken, trygga den biologiska mångfalden och kulturmiljövärdena samt förbättra möjligheterna att reformera näringarna. Målen ska också underlätta anpassningen till följderna av klimatförändringen och till extrema väderförhållanden.

De reviderade målen är uppdelade i följande fem helheter:

- Fungerande samhällen och hållbara färdsätt
- Ett effektivt trafiksystem
- En sund och trygg livsmiljö
- En livskraftig natur- och kulturmiljö samt naturtillgångar
- En energiförsörjning med förmåga att vara förnybar

Österbottens landskapsplan

Österbottens landskapsplan 2040 godkändes av landskapsfullmäktige 15.6.2020. Landskapsplanen har trätt i kraft den 31.8.2020. Landskapsplanen är en allmän planering av områdesanvändningen i landskapet eller i dess delområden.

Österbottens landskapsplan 2040

Enligt Österbottens landkapsplan 2040 finns detaljplanområdet inom områdesreservering för avfallshantering för cirkulär ekonomi (EKO), samt berörs av objektsbeteckning för område för energiförsörjning (en). I området anvisas därtill förbindelsebehov för överföringsavlopp (j) samt förbindelsebehov för kraftledning (z).

I närheten anvisas ett område som ingår i nätverket Natura 2000 (SL). Vedahugget är ett område som tillhör eller föreslagits höra till skyddsprogrammet för gamla skogar.

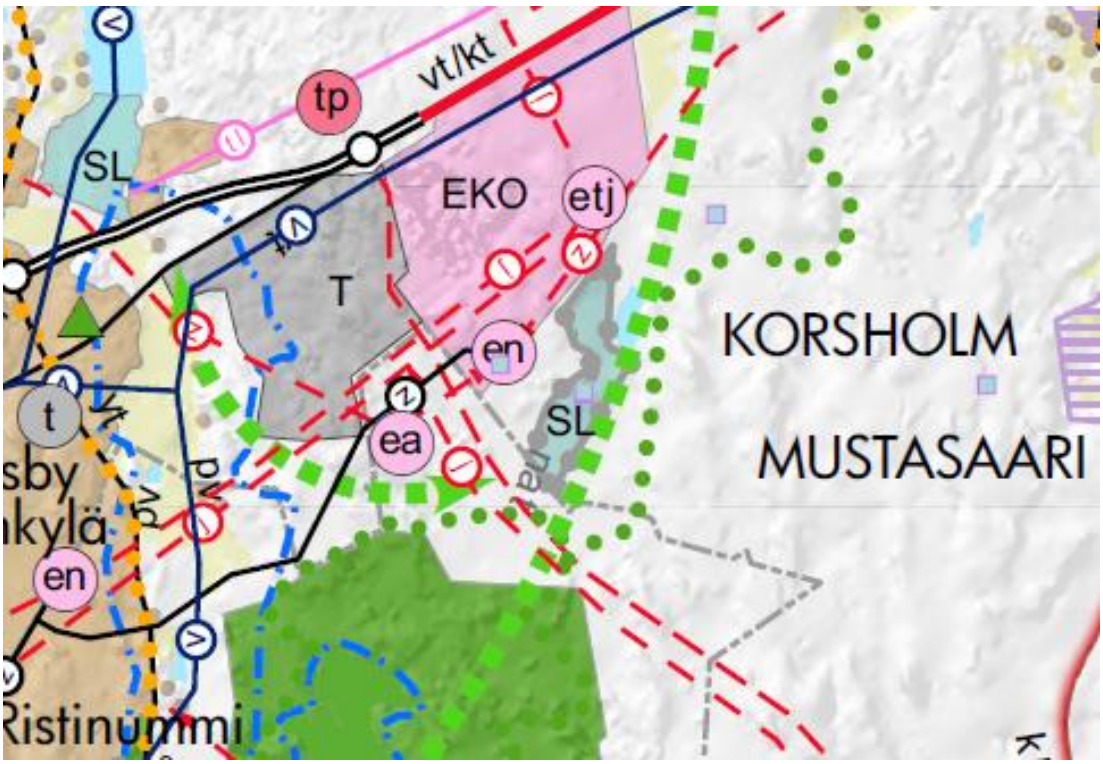

Bild 8. Utdrag av Österbottens landskapsplan 2040.

Strategisk generalplan

I Korsholms kommun finns en strategisk generalplan med syfte att styra de allmänna principerna för kommunens samhällsstruktur och markanvändning, vilken godkändes i kommunfullmäktige den 10.6.2013 § 85. I den strategiska generalplanen anvisas Stormossen som område för avfallshantering (EJ).

Generalplan

Enligt Smedsby delgeneralplan 2030 ingår det aktuella området i område för avfallshantering (EJ) samt skyddsgrönområde (EV). Koppargruvan anges som fornminnesobjekt.

Smedsby delgeneralplan godkändes i kommunfullmäktige 1.9.2016 § 60.

Planområdet gränsar i sydväst till Vasa stads markägor. I Vasa generalplan 2030, godkänd av stadsfullmäktige 13.12.2011, har närmast belägna område anvisats som specialområde: räddningsverkets skjutbane- och övningsområde i Stenträsket (ER/T). ER-beteckningen stödjer den nuvarande användningen, och /T beteckningen: Industri- och lagerområde stödjer den framtida tilltänkta markanvändningen.

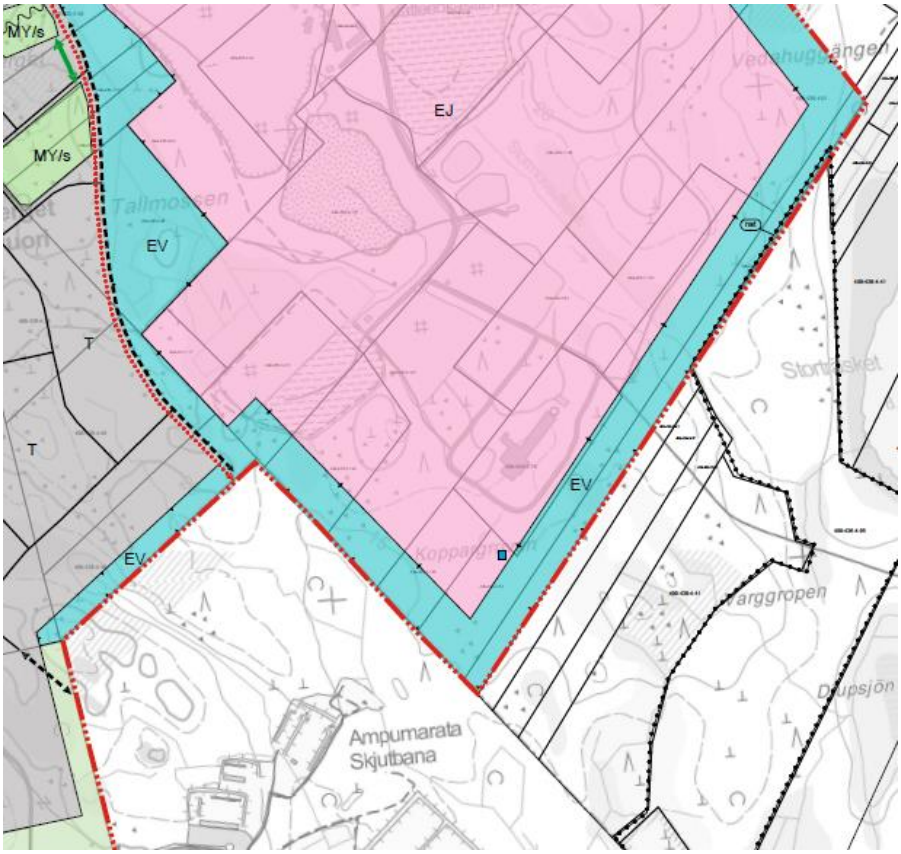

Bild 9. Utdrag av Smedsby delgeneralplan 2030.

Detaljplan

Gällande detaljplan på området godkändes av kommunfullmäktige 28.1.2021 § 4. Enligt detaljplanen ingår det aktuella området i kvartersområde för avfallshantering (EJ-2), kvartersområde för byggnader och anläggningar som betjänar samhällsteknisk försörjning (ET-1) samt skyddsgrönområde (EV). Inom skyddsgrönområdet anvisas en fornlämning (sm).

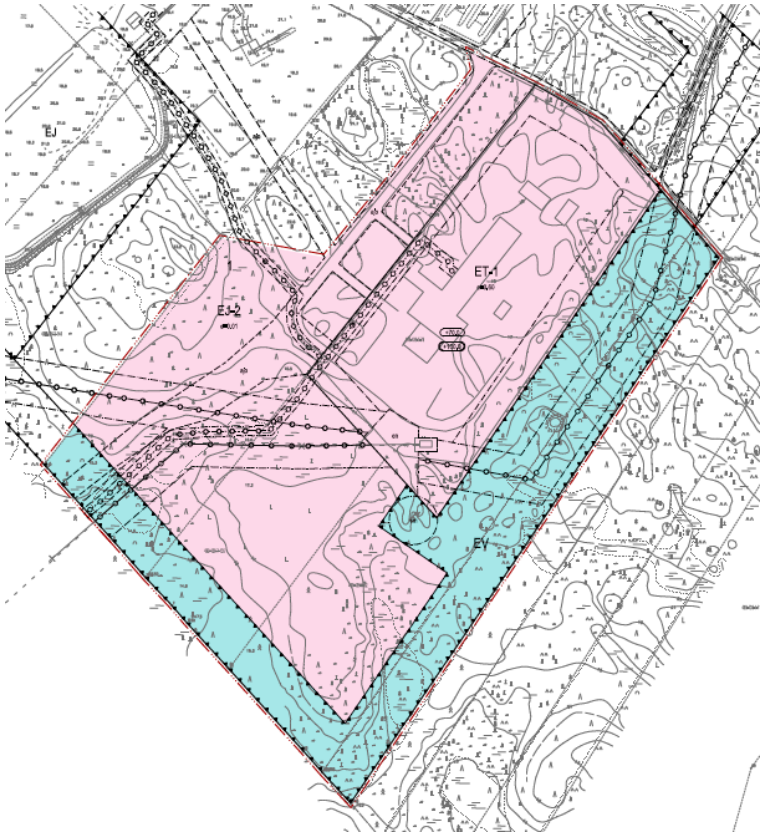

Bild 10. Utdrag av gällande detaljplan.

Byggnadsordning

Korsholms kommuns reviderade byggnadsordning har vunnit laga kraft den 1.8.2013.

Miljöskyddsföreskrifter för Korsholm, Närpes, Kaskö, Kristinestad

Miljöskyddsföreskrifterna har godkänts av kommunfullmäktige i Korsholm den 22.9.2014 § 60 och har trätt i kraft fr.o.m. 3.11.2014.

Baskarta

En komplettering av kommunens baskarta har gjorts hösten 2022. Den kompletterade baskartan har godkänts av planläggningschef Jonas Aspholm den 1.12.2022.

Naturinventering

En naturinventering för området Stormossen-Fågelberget har uppgjorts under våren och sommaren 2020 av FM biolog Carina Rönn/ Pesca Mare. En inventering av fladdermus har utförts sommaren 2021 FM biolog Carina Rönn/ Pesca Mare

4. OLIKA SKEDEN I PLANERINGEN AV DETALJPLANEN

4.1 Behovet av detaljplaneringen

En ändring av detaljplanen för området har aktualiserats genom en anhållan till kommunen från Westenergy i april 2021. I anhållan önskar Westenergy att exploateringstalet för kvartersområde för avfallshantering (EJ-2) ska höjas från det nuvarande e=0,01 till exploateringstal e=0,60. Detta är samma exploatering som kvartersområde för anläggningar som betjänar samhällsteknisk försörjning (ET-1) har. Sökande framhåller att en höjning av exploateringstalet är viktigt för verksamheten, så att Westenergy ska kunna förverkliga sina planer för byggande och andra åtgärder för avfallshantering, samt effektivera mellanlagring och slutdeponi inom området.

Under våren 2022 har behovet av en översyn av detaljplanens målsättningar och områdesbeteckningar aktualiserats, till följd av att Westenergy har planer på att utveckla sin verksamhet.

Projektets centrala mål är att producera kolneutral avfallsenergi genom att fånga upp koldioxid (40 000 t/a) ur rökgasflödet från Westenergys avfallsförbrännings-anläggning för att producera ett kolneutralt bränsle (15 000 t/a; 230 GWh) som kan användas i tung trafik och sjötrafik. Med den mängd syntetiskt metan som årligen ska produceras kan över 20 miljoner liter fossil brännolja ersättas.

Vid tillverkning av syntetiskt metan fångas koldioxid upp ur rökgasflödet från avfallsförbränningsanläggningen och förenas med väte som producerats med utsläppsfri el från vindkraft. I processen uppkommer syntetiskt metan i gasform, och det kondenseras till syntetiskt metan, som är slutprodukten. Värmen från tillverkningen av syntetiskt metan (100 GWh/a) utnyttjas i områdets fjärrvärmenät. Mängden ren fjärrvärme som Westenergy producerar ökar då med 25 %. Det motsvarar det årliga uppvärmningsbehovet i cirka 5000 fastigheter. I processen uppkommer dessutom syre som biprodukt.

Målsättningen är att produktion av syntetiskt metan ska inledas år 2025. Produktionsanläggningen är det första steget för Westenergys avfallsförbränningsanläggning för att förverkliga fullständig återvinning av koldioxid under det kommande decenniet.

Att vidareförädla koldioxid är processer inom kemisk industri, och för dessa krävs en T/kem planbeteckning i detaljplanen för området.

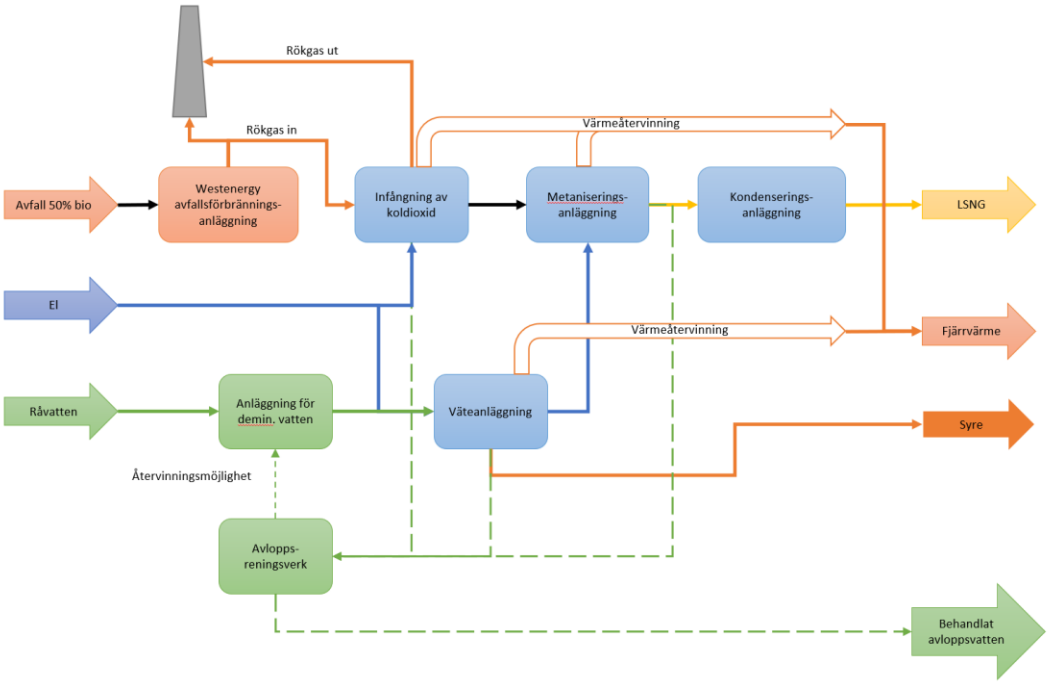

Bild 11. Preliminärt processchema för anläggningshelheten.

4.2 Deltagande och samarbete

4.2.1 Intressenter

Intressenterna är följande:

Intressenterna är följande:

- Markägare, rågrannar och alla de som planen kan ha betydande verkningar för
- Kommunens förvaltningsenheter
  - Näringslivsrådet
  - Samhällsbyggnadsutskottet
  - Byggnadsnämnden
  - Miljösektionen
- Övriga
  - NTM-centralen i Södra Österbotten
  - Österbottens förbund
  - Österbottens räddningsverk
  - Österbottens museum
  - Regionförvaltningsverket i Västra och Inre Finland
  - Säkerhets- och kemikalieverket (TUKES)
  - Vasa stad
  - Ab Stormossen Oy
  - Vasa Elnät Ab
  - Elisa Oyj

4.2.2 Anhängiggörande

Om framläggandet av program för deltagande och bedömning annonserades i Vasabladet, Ilkka Pohjalainen, på kommunens webbplats www.korsholm.fi och på kommunens officiella anslagstavla i Ämbetshuset.

4.2.3 Deltagande i planeringsprocessen och växelverkan

Ett program för deltagande och bedömning har varit framlagt 17-30.8.2021 enligt 63 § i MBL. Under tiden för framläggandet inkom utlåtanden från Österbottens räddningsverk och NTM-centralen i södra Österbotten.

Österbottens räddningsverk har gett som utlåtande att de utgår från att gällande detaljplanbestämmelser ur säkerhetssynvinkel kvarstår som oförändrade.

NTM-centralen i södra Österbotten har gett som utlåtande att en höjning av byggrätten enligt sökandes önskemål anses som betydande, och på vilket vis den ökade byggrätten ska förverkligas bör noggrannare framgå från planbeskrivningen och eller från bilagor till planbeskrivningen, samt från planbestämmelserna. I detta skede har NTM-centralen ingenting mera att tillägga, men de vill i samband med givande av utlåtande i beredningsskedet få tillgång till naturinventeringar samt andra eventuella utredningar som ha gjorts i samband med planen.

Ett uppdaterat program för deltagande och bedömning har varit framlagt 7.6-6.7.2022 enligt 63 § i MBL. Under tiden för framläggandet inkom utlåtanden från Österbottens räddningsverk, Österbottens Museum och Västkustens miljöenhet. Österbottens förbund har meddelat att de inte ger utlåtande över program för deltagande och bedömning. Därtill inkom en åsikt från Vasa skyttegille r.f.

Österbottens räddningsverk har i sitt utlåtande konstaterat att NTM-centralen har begärt räddningsverkets utlåtande om miljökonsekvensprogrammet för Westenergys planerade tillverkning av syntetisk metan. I materialet som finns på NTM-centralens hemsida, framgår det att olika risker ska utredas, simuleras och bedömas. Räddningsverket har inte ännu fått ta del av utredningarna och kan således inte bedöma metananläggningens inverkan på markanvändningen.

Metananläggningen kommer att leda till en betydande ökning av hantering och lagring av farliga kemikalier på området vilket bör tas i beaktande i det fortsatta planläggningsarbetet. Det är bra att Säkerhets- och kemikalieverket (Tukes) har listats som intressent eftersom de sannolikt blir övervakande myndighet av den omfattande hanteringen av farliga kemikalier.

Räddningsverket påminner om att tillvaratagande av kontaminerat släckningsvatten ska planeras för anläggningar och områden (avfallshantering) som nu möjliggörs av detaljplanändringen. Enligt Landskapsplanen 2040 bestämmelse om områden för cirkulär ekonomi (EKO) ska “uppmärksamhet fästas vid behovet att ordna hanteringen av släckvatten”.

Österbottens Museum har i sitt utlåtande konstaterat att det inte finns något att anmärka över program för deltagande och bedömning. Vidare konstaterar de att Westenergy har, om de så önskar, möjlighet att inleda förhandlingar med Museiverket om ett tillstånd för att rubba fogde Ingessons gruvgrop som ligger inom planområdet.

Västkustens miljöenhet har gett som utlåtande att de inte har desto mera att påpeka i detta skede men att deras miljöskyddsföreskrifter kunde listas bland utgångsuppgifterna i programmet för deltagande och bedömning.

Vasa skyttegille r.f. - Vaasan Ampujat (VS-VA) har i sin åsikt redogjort för vilken verksamhet som bedrivs vid Stenträskets sportskytteområde, samt påpekat att verksamheten bör beaktas vid detaljplanändringen. Vidare har de konstaterat att den verksamhet som bedrivs vid Westenergy i dagsläget inte påverkar deras skytteverksamhet, men att det i nuläget är svårt att bedöma vilka konsekvenser som Westenergys nya verksamhet kan medföra. Om den nya inplanerade byggnationen byggs närmare skjutbanan än de redan befintliga byggnaderna, eller om det byggs höga byggnader, så ökar också risken för farosituationer, t.ex. om en rikoschett från sportskytteområdet går över säkerhetsvallen.

Vasa skyttegille är positiva till ett samarbete med Westenergy, och föreslår att Vasa skyttegille skulle kunna använda de överloppsmassor som uppstår vid förverkligandet av den nya inplanerade verksamheten på Westenergys område för att förbättra skyddsvallarna vid sportskyttecentrumet. Till övriga delar har Vasa skyttegille inget mera att påpeka.

Ett utkast till detaljplan har varit framlagt enligt 30 § i MBF under tiden xx-xx.2022. Över planutkastet inkom utlåtande från xxxxx.

Ett förslag till detaljplan har varit offentligt framlagt enligt 27 § i MBF under tiden xx-xx.xx.xxxxx. Över planförslaget inkom utlåtande från xxxxx.

4.2.4 Myndighetssamarbete

Vid beredningen av detaljplanen begärs utlåtanden av kommunens förvaltningsenheter samt berörda myndigheter och intressenter.

Ett myndighetssamråd enligt 66 § i MBL och 26 § i MBF ordnades i planens beredningsskede den 28.11.2022. Vid myndighetssamrådet deltog representanter från NTM-centralen i södra Österbotten, säkerhets- och kemikalieverket, Österbottens räddningsverk, Österbottens förbund, Österbottens museum, Vasa stad, Vasa Elnät samt Korsholms kommuns förvaltningsenheter. Vid myndighetssamrådet diskuterades bland annat områdets lämplighet för den inplanerade verksamheten, möjliga konsekvenser och förbud för intilliggande markområden, behov av räddningsvägar samt att en noggrannare analys av riskbedömning av verksamheten borde göras. Vidare konstaterades också att ett nytt myndighetssamråd kan ordnas i planens förslagsskede, om behov föreligger. I

samband med förslagsskedet konsulteras NTM-centralen i södra Österbotten angående detta.

4.3 Mål för detaljplanen

Målsättningen med detaljplanändringen har ursprungligen varit att undersöka möjligheterna till att höja exploateringstalet för kvartersområde för avfallshantering (EJ-2), så att Westenery ska kunna utveckla sin verksamhet enligt kommande behov. Under våren 2022 har nya behov av utveckling av området aktualiserats, till följd av Westenergys planer på att bygga en anläggning för framställning av syntetisk metan.

De mer omfattande målsättningarna för detaljplanen som fastställts av framtids- och utvecklingssektionen den 5.5.2022 § 16 är följande:

- att bereda möjlighet för områdesreservationer som stödjer och omfattar den nya eftersträvade verksamheten.
- att undersöka möjligheterna att höja byggrätten inom området.
- att trygga och möjliggöra vidareutveckling av den befintliga verksamheten på planområdet.
- att stödja de befintliga strukturerna samt skapa möjligheter för en vidareutveckling av området i framtiden.
- att skapa en flexibel helhet med goda trafikförbindelser.

5. REDOGÖRELSE FÖR DETALJPLANEN

5.1 Planens struktur

Detaljplanen omfattar kvartersområde för industri- och lagerbyggnader, där en betydande anläggning för produktion eller lagring av farliga kemikalier får placeras (T/kem-1), del av kvartersområden för avfallshantering (EJ-2), område för energiförsörjning (EN) samt skyddsgrönområde (EV).

Inom skyddsgrönområdet anvisas ett område där det finns en fast fornlämning som är skyddad enligt fornminneslagen (sm). Områdets interna trafikförbindelser anvisas som delområden reserverade för körförbindelser (ajo). Därtill finns anvisat ledningsområden för olika ändamål.

5.2 Uppnåendet av målen för miljöns kvalitet

Österut och söderut har skyddsgrönområden reserverats i detaljplanen. Verksamheten på området verkställs och förverkligas i enlighet med nödvändiga tillstånd för verksamheten.

Därtill har en naturinventering uppgjorts 2020, samt en kompletteringsinventering av fladdermus 2021 som en del i detaljplanprocessen. I inventeringen av fladdermus 2021 har ett område klassificerats som ett område där fladdermus sporadiskt söker föda. Området omfattas inte av naturvårdslagen, men området ska i mån av

möjlighet beaktas vid planering av markanvändningen. Det aktuella området är i detaljplanen anvisat som skyddsgrönområde (EV).

Den fasta fornlämningen beaktas i detaljplanen. Kring fornlämningens yttre kant anvisas en 20 meter bred skyddszon.

5.3 Områdesreserveringar

5.3.1 Kvartersområden

Kvartersområde för industri- och lagerbyggnader, där en betydande anläggning för produktion eller lagring av farliga kemikalier får placeras (T/kem-1)

- På området får en avfallsförbränningsanläggning placeras, samt till anläggningens funktion behövliga byggnader, konstruktioner och samhällstekniska anordningar.

- På området får en anläggning för utnyttjande av koldioxid som bildas på avfallsförbränningsanläggningen, samt en anläggning för framställning av väte och vätederivat placeras, samt till anläggningarnas funktion behövliga byggnader, konstruktioner och samhällstekniska anordningar.

- På området kan placeras verksamhet som berörs av EU-direktiven om åtgärder för att förebygga storolyckor förorsakade av farliga ämnen samt andra objekt med liknande miljökonsekvenser som ungefär kan jämföras med föregående inrättningar. Vid noggrannare planering ska de skyddsavstånd som verksamheten kräver beaktas speciellt för bosättning och känsliga objekt. På området kan också placeras byggnader, konstruktioner och anordningar för överföring av el, byggnader och konstruktioner som behövs för produktion och lagring av värme- och nedkylningsenergi samt nätverk som möjliggör verksamheten och distributionen.

Tomt 1 i kvarter 1 har reserverats med denna beteckning. Områdets avgränsning har förstorats österut, jämfört med ET-1 områdets avgränsning i den gällande detaljplanen för område. Områdets areal är 9,0368 ha och den totala byggrätten enligt exploateringstal e=0,60 är 54 221 m^2.

För byggnadsytan anges den högsta punkten på byggnadens vattentak (+70.0), och skorstenen i anslutning till byggnaden får vara (+100.0).

På T/kem-1 området anvisas ledningsområden för fjärrvärme-, och kraftledningar. En del av ledningsområdena är befintliga ledningar, men det finns också anvisat ledningsområde för en kraftledning som ska byggas.

Kvartersområde för avfallshantering (EJ-2)
Området är reserverat för hantering, mellanlagring och slutdeponering av avfall. På området får byggnader, konstruktioner och lagerfält i anslutning till avfallshantering, återvinning och energiproduktion samt behövliga samhällstekniska anordningar byggas.

I detaljplanen har reserverats två områden med denna beteckning. För det ena området, vilket är i Westenergys ägo har exploateringstalet höjts från e=0,01 till e=0,60. Området är 6,1361 ha stort och har en total byggrätt om 36 817 m^2.

För det andra området, vilket är i Stormossens ägo bibehålls exploateringstalet e=0,01. Området är 0,3054 ha stort och har en total byggrätt om 31 m^2.

De interna trafikförbindelserna anvisas som körförbindelser (ajo). Den nya förbindelsen och infarten som har byggts mot Fågelbergsvägen anvisas med instruktiv områdesavgränsning med en körförbindelse (ajo). En del av områdets interna trafikförbindelser går över området, och de anvisas också som körförbindelser (ajo).

Området berörs av ledningsreserveringar för fjärrvärmeledning samt kraftledningar.

5.3.2 Övriga områden

Område för energiförsörjning (EN)
I planen har reserverats ett område med denna beteckning, intill T/kem-1 området. På området finns en elöverföringsstation. Området är 0,6051 ha stort och har en byggrätt om 200 m^2. Området är förstorat österut, jämfört med gällande detaljplan, för att man ska uppnå en enhetligare planlösning.

Skyddsgrönområde (EV)
Gallring är tillåten på området. Området får inte kalhuggas, förutom till den del det används för kraftledningsområde. Inom området får anläggas bullervall.

Bredden på det i planen utmärkta skyddsgrönområdet varierar i huvudsak mellan 50 och 90 meter beroende på den aktuella situationen.

Inom EV-området finns en fast fornlämning (sm) där ett större skyddsgrönområde anvisas. Det är med stöd av fornminneslagen förbjudet att gräva i området, täcka över, ändra och på annat sätt röra området. Markanvändningsplaner som rör området ska sändas till museimyndigheten för utlåtande. Diametern på det sm-område som anvisas i detaljplanen är 50 meter. I samband med att den för området gällande detaljplanen uppgjordes har fornminnet kartlagts i terrängen.

På EV-området anvisas därtill ledningsområden för fjärrvärmelinje och kraftledningar. I angränsning till T/kem-1 kvartersområde upptar den planerade kraftledningen mellan Westenergy och Kvevlax en stor del av skyddsgrönområdet.

EV-områdets totala areal är 6,4199 ha. Området har ingen byggrätt.

5.4 Planens konsekvenser

Området som detaljplanändringen berör är beläget inom Stormossens avfallshanteringsområde. Den nya inplanerade verksamheten är en naturlig utveckling av redan befintliga verksamheter på området. Verksamheten som helhet passar också väl in på det aktuella området, med tanke på markanvändningen i närområdet, i anknytning till Stormossens avfallshanteringsområde och Fågelbergets industriområde samt på rimligt avstånd från bostadsbebyggelsen. Ändringen av detaljplanen görs jämsides med miljökonsekvensbedömnings-förfarande för Energy Sampo CCU projektet.

Detaljplanens konsekvensbedömning omfattar de preliminära konsekvenser som kommer att lyftas fram i miljökonsekvensbedömningsförfarandet. Mer omfattande konsekvenser behandlas noggrannare i MKB-beskrivningen för den nya inplanerade anläggningen för produktion av syntetisk metan.

Konsekvensbedömningar som hör till separata tillstånd, så som miljötillstånd och kemikaliesäkerhetstillstånd för storskalig lagring och hantering av farliga kemikalier, behandlas skilt i respektive tillståndsprocesser. I nuläget är det inte klart hur de slutliga processerna för den nya inplanerade verksamheten ska se ut, och därför går det inte heller i nuläget att göra konsekvens- och riskbedömningar eller riskanalyser för olika delmoment i processen.

I den första fasen kan CO_2-utsläppen från avfallsförbränningsanläggningen genom den planerade nya verksamheten påtagligt minskas, då koldioxiden i rökgasflödet från avfallsförbränningsanläggningen binds och fångas upp i processen för tillverkning av syntetiskt metan. Den nya industriella verksamheten minskar användningen av fossila bränslen i tung trafik och sjötrafik, eftersom slutprodukten för projektet i den omfattning som avses i MKB innebär att 15 000 ton rent bränsle årligen kommer ut på marknaden. Värmen från processen utnyttjas i närområdets fjärrvärmenät.

Mängden kondensvatten från avfallsförbränningsanläggningens verksamhet kan minskas genom recirkulering av kondensvattnet i processen för produktion av syntetiskt metan. Recirkuleringen av vatten minskar behovet av råvatten i tillverkningen av syntetiskt metan.

Positiva samhällsekonomiska konsekvenser uppkommer också, då den nya verksamheten som planeras på området gör att det befintliga klustret för cirkulär ekonomi utvecklas. Planändringen möjliggör en långsiktig utveckling av områdets samhällsstruktur och näringsliv. Den nya verksamheten bedöms dessutom ha global exportpotential inom energiteknologin.

Små negativa konsekvenser uppkommer till följd av bullerutsläpp från den nya verksamheten. Bullerpåverkan kan minskas genom planering av skyddskonstruktioner för bullerkällorna och genom tillräcklig bullerbekämpning så att de bullernivåer som är fastställda i lag och förordning inte överskrids.

Trafikmängden på området kommer att öka i någon mån jämfört med nuläget på grund av transporterna av syntetiskt metan och eventuellt industriellt syre.

5.4.1 Konsekvenser för mark och berggrund samt potentiella sura sulfatjordar

I områdets berggrund förekommer allmänt svartskiffer, så marken på projektområdet kan innehålla sulfidmineraler som härrör från svartskiffer. Därför kan det förekomma potentiella sura sulfatjordar också i de grövsta jordarterna i marken, fastän Geologiska forskningscentralens kartläggningsresultat tyder på att risken för förekomst av sura sulfatjordar på planområdet är liten.

Konsekvenserna för marken uppkommer till följd av att ytlagren avlägsnas samt av eventuella brytningsarbeten på det skogbevuxna området beroende på placeringen av anläggningens konstruktioner. Baserat på utgångsinformationen bedöms konsekvenserna under byggtiden bli små, för det finns inga betydande geologiska formationer på området och planområdet ligger på ett redan delvis bebyggt område där ytjord har fyllts på. Markbearbetningsåtgärderna orsakar inga betydande förändringar i områdets berggrund eller mark.

Innan byggarbetet påbörjas på planområdet görs undersökningar för att utreda potentiell förekomst av sura sulfatjordar. På planområdet görs undersökningar i form av provgropar till de planerade anläggningskonstruktionernas dräneringsdjup på en representativ provtagningsplats. Prover för undersökning tas med representativa provdjupsintervaller i form av samlingsprover, och jordartens kornighet, humushalt och totala svavelhalt samt syrabildande potential bestäms på jordproverna med TPA-metoden. Om man i undersökningarna upptäcker förekomst av sura sulfatjordar, beaktas detta vid val av anläggningens grundkonstruktioner (för att förhindra korrosion) samt i eventuell jordutfyllnad och i behandlingen av dräneringsvattnet under byggtiden samt i avledningen av vattnet.

5.4.2 Konsekvenser för grundvatten

Området som ska planläggas ligger inte på klassificerat grundvattenområde och endast små mängder grundvatten uppkommer på området. Byggnads- och beläggningsarbetena på området påverkar inte nämnvärt grundvattenbildningen.

Den planerade tillverkningen av syntetiskt metan enligt MKB-projektet orsakar inga utsläpp i grundvattnet under anläggningens normala drift. Lakvattnet från byggåtgärderna behandlas vid behov innan det avleds till ett utfallsdike.

Under byggtiden sänker jordbearbetnings- och grävningsarbetena lokalt grundvattennivån och dräneringsdjupet ändras. Anläggningsområdet och

trafikområdena kommer att beläggas med täta konstruktioner, vilket minskar arealen av grundvattnets bildningsområde på planområdet.

På planområdet uppkommer dock endast små mängder grundvatten, så beläggningens inverkan på grundvattenbildningen blir liten.

Konsekvenserna av markbearbetningen och beläggningen av marken samt den industriella verksamheten på området kan följas upp via grundvattenrör som installeras på området.

5.4.3 Konsekvenser för ytvatten

Det rena takvattnet på området leds via sand- och oljeavskiljare till Stormossutfallet norr om området. Dit avleds också ytvattnet från Stormossens avfallscentrals område.

Dagvattnet från parkerings- och trafikområdena leds via sand- och oljeavskiljare samt en granskningsbrunn till samma utloppsplats som det rena vattnet från taken.

Mängden dagvatten från anläggningsområdet följs årligen upp med hjälp av pumpstationens flödesmätare. Mängden regn- och smältvatten som uppmättes år 2021 var cirka 24 000 m^3. Efter att anläggningshelheten för produktion av syntetiskt metan har byggts blir projektområdets uppskattade dagvattenmängd cirka 25 000 – 30 000 m^3 per år.

Mängden dagvatten på årsnivå förändras inte, eftersom avrinningsområdets areal inte förändras. Till följd av utbyggnaden är en något större del av avrinningsområdet byggt tak- eller gårdsområde, vilket innebär att det i fortsättningen inte finns obebyggda områden i naturtillstånd som på ett naturligt sätt jämnar ut vattenflödena på området. Därför kan dagvattenflödena bort från området bli mera extrema, om det inte planeras tillräckligt med utjämningskapacitet för dem. Dagvattenkonstruktionerna dimensioneras och planeras för att motsvara utbyggnaden av verksamheten på plantområdet.

Kvalitativt förändras dagvattenkvaliteten inte i samband med de kommande förändringarna. På planområdet finns inget behov av att på grund av de kommande funktionerna lagra nya material på gårdsområdena, och därför utsätts dagvattnets kvalitet inte för några risker. Kemikaliernas tankningsplatser byggs med skyddskonstruktioner enligt nu gällande krav i förhållande till marken och grundvattnet, så de kommer inte att orsaka dagvattenbelastning på området.

I samband med utjämningen av dagvattenflödena sedimenterar en del av den fasta substansen i utjämningsbassängerna.

Planområdets ytvatten följs regelbundet upp genom provtagningar enligt kontrollprogrammet.

5.4.4 Konsekvenser för vattenförbrukningen

I processen för produktion av syntetiskt metan behövs vatten uppskattningsvis 16 m^3/h, varav en del kan täckas genom recirkulering av processvatten. Kondensvattnet från återvinningen av värme från avfallsförbränningsanläggningens rökgaser leds för närvarande till Påttska avloppsreningsverket, som ägs av Vasa Vatten. Vid produktionen av syntetiskt metan kan man utnyttja kondensvatten från avfallsförbränningsanläggningens drift, vilket minskar användningen av rent råvatten. Användningen av kondensvatten i processen minskar också i någon mån mängden avloppsvatten som avleds till avloppet jämfört med nuläget.

Mängden vatten som ska användas för kylning uppskattas bli liten (< 10 m^3/d).

5.4.5 Konsekvenser för avloppsvatten

Vid behov förbehandlas avloppsvattnet från verksamheten innan det avleds till det kommunala avloppsnätet. Avloppsvattnet som avleds till avloppsnätet behandlas till en kvalitativ nivå som uppfyller kvalitetskriterierna enligt avtalet om avloppsvatten som ingåtts med kommunens avloppsreningsverk.

I samband med att MKB-beskrivningen utarbetas kommer analyser av avloppsvattnets kvalitet att göras.

5.4.6 Konsekvenser för Natura-2000 området

En behovsprövning av Naturabedömning har gjort i projektets MKB-förfarande i enlighet med naturvårdslagen (1096/1996, 65 och 66 §), eftersom det 40 hektar stora Naturaområdet Vedahugget (FI0800097) ligger i närheten av projektområdet. Cirka 3 hektar av södra delen av Vedahugget är fredat som privat skyddsområde (YSA201872).

Konsekvenserna för vattenhushållningen på Naturaområdet Vedahugget till följd av markbearbetningen på planområdet bedöms bli små. På planområdet bildas endast obetydliga mängder grundvatten.

Miljön på Naturaområdet Vedahugget är inte i naturtillstånd i fråga om bullernivå på grund av sportskyttecentret, avfallsförbränningsanläggningen och bergsbrotten i närheten. En påtaglig ökning av bullret kunde eventuellt störa locklätena från de fåglar som häckar på området och störa parningen/häckningsresultatet, men eftersom det inte finns några arter som kräver särskild uppmärksamhet på området bedöms konsekvenserna bli små. Ökningen av bullernivån kan eventuellt störa de fågelarter som häckar på planområdet och boplatserna samt reviren kan eventuellt flyttas närmare Naturaområdets östra kant.

Avfallsförbränningscentralen på planområdet är upplyst dygnet runt. Utbyggnaden av området ökar i någon mån belysningsmängden på området, men det här borde inte påverka Naturaområdet, eftersom avståndet är minst 130 meter och det finns en del träd i ett gallringsbestånd mellan områdena. De enstaka fladdermöss som observerats sydväst om projektområdet kan i liten omfattning påverkas av ökad

ljusmängd, men det ökande ljuset kan också locka insekter och därigenom fladdermöss som jagar insekter. På planområdet finns dock i princip inga rast- eller födoområden för fladdermöss som borde beaktas i detaljplanen.

Naturaområdet Vedahugget utsätts inte för några direkta konsekvenser när detaljplanen förverkligas. Anläggningens normala funktion och drift ger inte upphov till några utsläpp som påverkar Naturaområdet, utan då projektet genomförs kommer det att minska utsläppen av koldioxid på området.

Under normala förhållanden bedöms en anläggning för produktion av syntetiskt metan och omgivande byggnader inte orsaka några betydande förändringar i det närbelägna Naturaområdets nuvarande tillstånd. Enligt en expertbedömning anses därför en Naturabedömning inte vara nödvändig.

5.4.7 Konsekvenser för skyddsområden och hotade arter

Cirka 2,5 km nordväst om projektområdet finns Karperöfjärden. Tre delar av den (privat skyddsområde 204564) hör till det nationella skyddsprogrammet för fågelvatten. Skyddsområdenas totalareal är cirka 155 ha. Vid stranden av Karperöfjärden finns också två mindre områden som är skyddade enligt naturvårdslagen (privat skyddsområde 230669 och privat skyddsområde 206240). Att MKB-projektet genomförs kommer inte att orsaka några konsekvenser för skyddsområdena.

I samband med detaljplaneändringen gjordes natur- och fladdermusutredningar på Westenergys fastighet och i närområdet 2020–2021. På projektområdet förekommer inga naturtyper som enligt 29 § i naturvårdslagen ska skyddas, inga småvatten som enligt 2 kapitlet 11 § i vattenlagen ska skyddas eller livsmiljöer som enligt 10 § i skogslagen är särskilt viktiga. På projektområdet hittades inga förekomster av hotade eller sällsynta växtarter. Baserat på naturinventeringen förekommer inga flygekorrar eller lekplatser för åkergrodor på Stormossens område. I fågelbeståndet på Stormossens område ingår inga fågelarter som hör till fågeldirektivet (2009/147/EG).

Enligt preliminära uppgifter finns en hotad arts revir i närheten av planområdet. Projektets inverkan på denna art kommer att utredas noggrannare i samband med MKB-projektets konsekvensbedömning.

5.4.8 Konsekvenser för landskapet

På planområdet finns industriell verksamhet och landskapsbilden har förändrats redan till följd av att avfallsförbränningsanläggningen byggdes. Nordväst om området finns också Stormossens avfallshanteringsanläggning.

På grund av mängden byggnation för det planerade MKB-projektet, dess placering i närheten av befintliga byggnader och trafikinfrastruktur och områdets obetydliga känslighet för förändring av landskapet blir projektets konsekvenser för landskapsbilden små och berör endast ett litet närinfluensområde.

Inga påtagliga konsekvenser för landskapet uppkommer, eftersom de planerade byggnaderna blir låga jämfört med de befintliga byggnaderna samt likartade som de nuvarande byggnaderna i fråga om proportioner. Fjärrlandskapet påverkas inte.

Senare, då verksamheten planeras och utvecklas, kommer sannolikt inga byggnader som är högre än den nuvarande avfallsförbränningsanläggningen att byggas.

5.4.9 Samhällsekonomiska konsekvenser

På planområdet finns sedan tidigare industriell verksamhet, så tillbyggnaden på området orsakar inte kommunen några kännbara direkta utgifter av byggandet i den fysiska miljön såsom kostnader för att göra områden byggbara, trafikleder eller kommunalteknik.

Utöver de direkta konsekvenserna medför projektet positiva indirekta samhällsekonomiska konsekvenser: Planändringen möjliggör en långsiktig utveckling av områdets samhällsstruktur och näringsliv genom att en helt ny affärsverksamhet uppkommer. Då aktörerna inom två olika branscher, avfallsbehandlingsanläggning och kemisk industri, förenas uppkommer en sektorkoppling som främjar uppkomsten av en ny affärsmässig tillväxtriktning. Det blir alltså möjligt att ytterligare utveckla det befintliga klustret för cirkulär ekonomi. Den nya affärsverksamheten som uppkommer bedöms också ha global exportpotential inom energiteknologin. Projektets indirekta samhällsekonomiska konsekvenser kan anses bli positiva, eftersom projektet möjliggör nyssnämnda positiva konsekvenser genom verksamhetsförutsättningar för näringar och företag. Dessutom kan regionens dragningskraft som mål för investeringar öka i någon mån. Ökningen av antalet sysselsätta i regionen genom det här projektet väntas bli ganska liten.

T/Kem-planläggning ökar den samhällsekonomiska potentialen för skatteinkomster för den offentliga sektorn. I det här skedet av projektet är det svårt att noggrant uppskatta hur stor potentialen är, men den stöds av att den redan befintliga verksamheten vid avfallsförbränningsanläggningen utgör grund för aktörer inom kemisk industri samt skapar stor exportpotential via det här projektet.

5.4.10 Sociala konsekvenser och konsekvenser för den bebyggda miljön

Ändringen av området till ett område för industri- och lagerbyggnader, där en betydande anläggning som tillverkar eller lagrar farliga kemikalier får placeras, orsakar inga förändringar jämfört med nu.

Det bostadsområde som ligger närmast planområdet finns i sydväst på ungefär 1,6 kilometers avstånd och närmaste bostäder på ca 1,2 kilometers avstånd på Fågelbergets industriområde. Närmaste fritidsbostad ligger inom ett avstånd av ca 0,9 km från planområdet. Olika typer av skjutbanor vid Stenträskets sportskyttecenter är belägna inom ca 150–600 meter sydväst om planområdet. Molnträskets friluftsleder ligger cirka 2 kilometer sydväst om planområdet. De

sociala konsekvenserna är begränsade främst till området inom 2 km avstånd från planområdet. Konsekvenserna av det här MKB-projektets planerade verksamhet blir små för bebyggelsen och människornas trivsel.

Bullret från det nya projektet orsakas främst av anläggningens kylfläktar. Bullerutsläppen kan minskas och konsekvenserna lindras om anläggningskonstruktionerna skyddas så att de fastställda bullernivåerna för närbelägna känsliga områden inte förändras nämnvärt med beaktande av nuläget. Närområdet utsätts endast i liten omfattning för bullerpåverkan. Kraven om riktvärden för buller beaktas (SRB 993/1992).

Den planerade verksamheten ger inte upphov till några utsläpp i luften. Projektets utsläpp i luften orsakas av trafikutsläpp, men konsekvenserna blir små, eftersom trafikmängden inte kommer att öka nämnvärt till följd av verksamheten.

Kommunalt avfall utnyttjas redan nu för energiproduktion, men verksamheten på avfallshanteringsområdet utökas med ny industriell verksamhet baserad på ny teknik. Den nya industriella verksamheten och projektets byggåtgärder skapar nya arbetsplatser på området och har därför en positiv inverkan på områdets näringsliv.

5.4.11 Kulturella konsekvenser

Planområdet ligger i närheten av ett industriområde och Stormossens återvinningsstation. Anläggningskonstruktionerna placeras i norra och nordöstra delen av planområdet och närmaste objekt som påverkar kulturmiljön, fornlämningen Koppargruvan (1000003487), ligger på ett skogbevuxet område som inom planområdet. Fornlämningen Koppargruvan blir inte utsatt för några konsekvenser av att anläggningen byggs eller av dess verksamhet. Anläggningshelheten ligger inte i närheten av några områden med värdefullt landskap och i närheten av projektområdet finns inga objekt som hör till byggt kulturarv.

Avståndet till närmaste kulturhistoriskt värdefulla objekt, kulturlandskapen vid Kyro älv, är över 3 kilometer. På cirka 4 kilometers avstånd från projektområdet finns ett byggt kulturmiljöobjekt av riksintresse, stengärdsgårdarna i Moippeåkerns kulturlandskap, byggda på 1700-talet i samband med åkerröjning. På projektområdet uppkommer inga konsekvenser för närområdets arkeologiska kulturarv, byggnadsarv eller kulturmiljöns bedömda objekt.

5.4.12 Konsekvenser för klimatet och luftkvaliteten

Den planerade verksamhetens inverkan på klimatet består av direkta utsläpp av växthusgaser eller minskning av sådana utsläpp samt å andra sidan klimatförändringens inverkan på själva verksamheten och den verksamhet som planeras enligt planläggningen.

I en anläggning som producerar syntetiskt metan uppkommer inga direkta koldioxidutsläpp eller andra utsläpp av växthusgaser. Anläggningen använder väte i

sin process och dess produktion kräver mycket el som produceras någon annanstans. Den el som behövs i projektet produceras med vindkraft, så projektet ger inte upphov till några indirekta utsläpp av koldioxid. Byggandet av vindkraftsproduktion orsakar utsläpp under byggtiden, men de uppkommer oberoende av projektet att bygga en anläggning för tillverkning av syntetiskt metan.

Anläggningen för tillverkning av syntetiskt metan, som har behandlats i ett MKB-förfarande, använder koldioxid 40 000 t/a, som tas från Westenergy Ab:s avfallsförbränningsanläggning strax intill. Med den här verksamheten minskas utsläppen av växthusgaser från avfallsförbränningen, men å andra sidan frigörs dessa till atmosfären senare när produkten används. Avfallsförbränningens utsläpp utgör till 50 % biobaserat material, varvid anläggningen för tillverkning av syntetiskt metan minskar koldioxidutsläppen med cirka 20 000 t/a och verksamheten har måttlig positiv inverkan på klimatet.

Klimatförändringen ökar generellt nederbörden i Finland och minskar köldperioderna, alltså påverkar också uppkomsten av tjäle och absorberingen av vatten. Den del av planområdet där de nya verksamheterna planeras ligger på högre nivå än terrängen på det direkta närområdet, så det kan inte uppkomma översvämning eller andra olägenheter av nederbörd på själva projektområdet. De ökande nederbördsmängderna ökar mängden dagvatten på området, och det finns egentligen ingen buffertkapacitet (vattendrag uppströms) för dagvattnet. Funktionerna enligt den planerade planen kommer att omfatta asfalt eller takkonstruktioner och mängden dagvatten bedöms öka med cirka 20–25 % från nuläget (för närvarande cirka 20 000 – 30 000 m^3/a).

Dagvattnet från området avleds via Stormossutfallet till Storträsket och vidare via Lappsundsån mot Bottniska viken och Östersjön. Längs vägen finns låglänta åkerområden där översvämningarna sannolikt kommer att öka till följd av klimatförändringen. Vattenmängden från projektområdet jämfört med vattenmängden från Lappsundsåns avrinningsområde är mycket liten och bedöms inte påverka översvämningar. Områdets vägar och lagringsfält är asfalterade områden, och klimatförändringen minskar uppkomsten av tjäle och minskar därigenom också uppkomsten av skador på vägarnas konstruktioner i området.

De planerade funktionerna enligt planen för T/Kem ger i fortsättningen möjlighet att utveckla området till ett kluster för cirkulär ekonomi, och avfallsbehandling med hjälp av högteknologi kommer sannolikt att öka på området. Återanvändning/återvinning av avfallsmaterial minskar utsläppen av växthusgaser jämfört med motsvarande nya produkter, så ett genomförande av planen bedöms innebär positiva konsekvenser för klimatet.

En anläggning för tillverkning av syntetiskt metan orsakar inga utsläpp i luften, så verksamheten kommer inte att påverka luftkvaliteten. Trafiken på området ökar i någon mån, men mängden är så liten att det inte påverkar luftkvaliteten.

Konsekvenserna för luftkvaliteten, då planen för T/Kem genomförs, beror på vilken verksamhet som planeras där. Områdets avfallsförbränningsanläggning och den planerade anläggningen för tillverkning av syntetiskt metan påverkar inte luftkvaliteten. På området kan man i framtiden placera funktioner som ger upphov till processutsläpp i luften och deras konsekvenser kommer att granskas i deras tillståndsförfaranden och/eller MKB-förfaranden.

5.4.13 Konsekvenser för trafiken

Trafiken till området sker från riksväg 8 via en ny vägförbindelse förbi Fågelbergets industriområde till projektområdet, främst vardagar och lördagar kl. 7–20. I närheten av trafikeringsområdet finns inga bostäder. Projektområdets trafikmängd är för närvarande cirka 50 tunga fordon per dygn, och då MKB-projektet förverkligas stiger mängden tung trafik med maximalt cirka 10 fordon per dygn. Ökningen av den tunga trafiken blir eventuellt 1–2 fordon per dygn, om endast flytande metan ska produceras. Planändringen medför således ingen betydande ökning av trafik till området.

5.4.14 Konsekvenser för markanvändningen samt riskbedömning

Detaljplanändringen är inte helt i enlighet med områdesanvändningen i de övergripande planerna som berör området, eftersom det i övergripande planer inte finns någon beteckning för kemisk industri på det aktuella området.

I landskapsplanen finns detaljplanområdet inom områdesreservering för avfallshantering för cirkulär ekonomi (EKO), vilket till en viss mån kan anses stödja den tilltänkta verksamheten, såtillvida konsekvenserna för konsulteringszonen är tillräckligt utredda och klarlagda, och verksamheten inte anses medföra betydande negativa konsekvenser. I områdets delgeneralplan ingår det aktuella området i område för avfallshantering (EJ), vilket stödjer nuvarande verksamhet på området, och i viss mån den inplanerade verksamheten.

I Österbottens landskapsplan 2050 är energiförsörjning ett av de delområden som ska uppdateras. I samband med utarbetandet av landskapsplanen bör man bedöma behovet för en uppdatering av landskapsplanen på det aktuella området.

Konsekvenser på intilliggande markområden och deras framtida detaljerade planering av markanvändningen beträffande möjliga skyddsområden, eventuella förbud gällande till exempel sprängning och markarbeten reds ut till detaljplanens förslagsskede.

Modelleringar och simuleringar gällande riskbedömning för explosioner, gasläckor och dylikt reds ut innan miljötillstånds- och kemikaliesäkerhetstillstånds-ansökningarna görs, vilka behövs för den inplanerade verksamheten. I det skede när de slutliga processerna för den inplanerade verksamheten har klarlagts så bör man

säkerställa att det inte uppstår betydande konsekvenser till följd av den nya verksamheten.

5.5 Planbeteckningar och planbestämmelser

Planbeteckningarna finns presenterade under punkt *5.3 områdesreserveringar*.

5.6 Namn

I detaljplanen anvisas inga nya namn för området.

6. GENOMFÖRANDET AV DETALJPLANEN

6.1 Uppföljning av genomförandet

Beträffande de verksamheter som redan finns på området fastställer planen den situation som nu föreligger. Förverkligande av nya verksamheter styrs via särskilda planer samt behövliga miljötillstånd, kemikaliesäkerhetstillstånd och bygglov.

Inom kommunens verksamhetsområden övervakas genomförandet för byggandets del av byggnadsövervakande myndigheter (byggande och trädbestånd), för kommunaltekniska konstruktionernas del av samhällsbyggnadsutskottet (vägar, vattenledningar och avloppsledningar) och i övrigt av miljömyndigheterna (miljöskydd, avfallsservice).

Korsholm den 14.12.2022

Planläggningsavdelningen

Planläggningschef
Jonas Aspholm

Planläggningsingenjör
Martina Bäckman

Korsholms kommun
2022

KORSHOLM
MUSTASAARI